

Bifolium

Nieuws over handschriften en oude drukken
ISSN: 0920-9360

Redactie: p/a Vakgroep Mediaevistiek, Oude Kijk in 't Jatstraat 26, 9712 EK Groningen NL

13

APRIL 1989

Ter inleiding

Op het moment dat dit nummer verschijnt zijn er enkele interessante tentoonstellingen. In Vlaanderen en Nederland herdenkt men dit jaar de drukker Plantijn (overleden in 1589). Met name in Antwerpen is een grote expositie ingericht. Van onschabare waarde als documentatieapparaat voor de 'Nederlandse' handschriftenkunde is de Bibliotheeca Neerlandica Manuscripta van Prof.dr Willem de Vreese, deze maand vijftig jaar in de UB Leiden. Aan dit feit wordt een kleine expositie gewijd. Belangrijke handschriftententoonstellingen zijn te bezichtigen in Keulen (daarna in Den Haag) en St. Truiden.

Bij dit nummer van Bifolium is een acceptgirokaart gevoegd. De redactie zou het op prijs stellen wanneer U ook ditmaal de financiële zaken op korte termijn in orde brengt.

Voor de goede orde wijst de redactie op het nieuwe adres van Bifolium. Wij verhuizen (met de gehele Faculteit der Letteren van RUG) naar het zogenaamde Harmoniecomplex in de binnenstad van Groningen, nabij de Universiteitsbibliotheek. De telefoonnummers veranderen niet.

TENTOONSTELLINGEN

ANTWERPEN, Museum Plantin Moretus: Christoffel Plantijn en de exacte wetenschappen van zijn tijd. 18 maart - 31 mei 1989. Met catalogus.

BRUSSEL, Koninklijke Bibliotheek Albert 1, Schenkingenzaal: 150ste verjaardag van de openstelling voor het publiek, 21 mei 1839 . 20 mei - 15 juli 1989. 150 handschriften en drukken, met catalogus, gedeeltelijk in kleur.

GRONINGEN, Noordelijk Scheepvaartmuseum: 'Het is niet alles goud ...' alchemistische praktijk en filosofie. 24 maart - 28 mei 1989. Toont - naast een heuse alchimistenwerkplaats - vele handschriften en boeken, grotendeels uit de Bibliotheeca Philosophica Hermetica te Amsterdam. Met begeleidend boek (128 pp, geïll. Fl. 12,50). Tentoonstelling nadien te Zwolle.

GRONINGEN, Universiteitsbibliotheek: Wessel Gansfort en het noordelijk humanisme. 29 augustus - 30 september 1989.

HANNOVER, Kestner Gesellschaft (Warmbucherstrasse 16): 'Das Buch des Künstlers' Kunstdrucke uit de collectie van de Herzog August Bibliothek in Wolfenbüttel. 18 april - 16 juli 1989.

KEULEN, Schnütgen-Museum: Das Buch der Vier Evangelien. Kölns karolingische Evangelienbücher. 7 april - 9 juli 1989. Tentoonstelling van 24 dubbelbladen uit het karolingische Evangeliarium van het Schnütgen-Museum en enkele andere karolingische boeken uit de Keulse Dombibliotheek en het Historisch archief van de stad Keulen. De tentoonstelling zal vervolgens, zij het niet volledig, in Den Haag, Rijksmuseum Meermanno-Westreenianum en te Brussel, Koninklijke Bibliotheek, te zien zijn.

LEIDEN, Universiteitsbibliotheek: Vijftig jaar BNM in de Leidse UB. 1 - 30 mei 1989. Met begeleidend boekje.

Christoffel Plantijn (1520 - 1589), portret door Johannes Wierix. Te zien in Antwerpen.

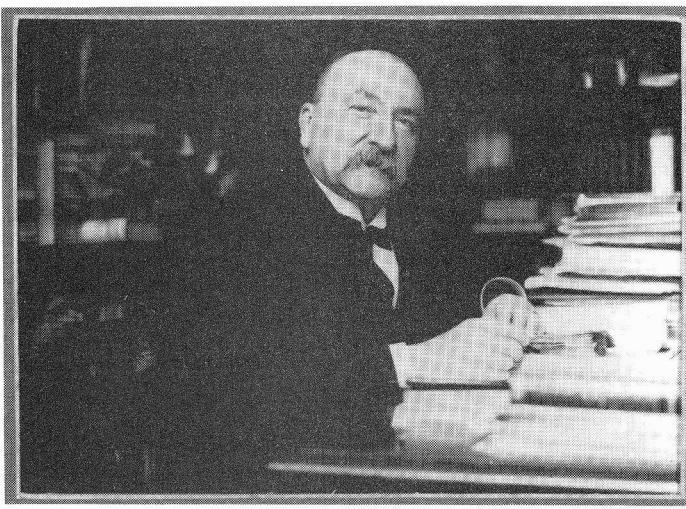
LUIK / Chateau d'Aigremont, Flémalle: Trésor manuscrits de l'université de Liège. 15 -30 april 1989.

SINT-TRUIDEN, Museum voor religieuze kunst: Verluchte handschriften. 12 augustus - 12 november 1989.

STRAATSBURG, Musée de l'Oeuvre Notre-Dame: Les batisseurs de cathédrales (in middeleeuwse handschriften). september - november 1989.

UTRECHT, Rijksmuseum Het Catharijneconvent: 'Middeleeuwse Miniaturen uit de Noordelijke Nederlanden/ The Golden Age of Dutch Manuscript Painting'. 10 december 1989 - 11 februari 1990.

WOLFENBÜTTEL, Herzog August Bibliothek: Das Evangeliar Heinrichs des Löwen in der Bibliotheeca Augusta zu Wolfenbüttel. 14 april - 18 juni 1989.

Prof. dr. Willem de Vreese (1869-1938), grondlegger van de Bibliotheeca Neerlandica Manuscripta. Zie Leiden.

WOLFENBÜTTEL, Herzog August Bibliothek: Graeco-germania. Griechischstudien deutscher Humanisten. 22 april - 9 juli 1989.

WOLFENBÜTTEL, Herzog August Bibliothek: Mass, Zahl und Gewicht. Mathematik als Schlüssel zu Verständnis und Beherrschung der Welt. 15 juli - 17 september 1989.

ZWOLLE, Provinciehuis: 'Het is niet alles goud ...' -- zie Groningen, Scheepvaartmuseum.

N I E U W E   E N   A A N G E K O N D I G D E L I T T E R A T U U R

ADAM, C. Restauration des manuscrits et des livres anciens, 1988, 168 pp., ills. Te verkrijgen te Firenze: Opus libri, Lit. 96.000

ALTE Berner Schreibkunst. Jakob Hutzli. Das Gülden ABC (Herdr.) Bern: Benteli Verlag, 1989. 124 p., 34 kln 102 z/w ills. ISBN 3 7165 0049 6 SFr 68 / DM 78

BAYNES-COPE, A.D. Caring for books and documents. London: British Library, 1988, 48 pp., 10 b/w illustr. ISBN 0 7123 0151 8 Pbk. ca. f 5.95 Praktische gids over allerlei aspecten van verzorging van boeken en documenten voor individuele verzamelaars and conservatoren van kleine collecties (incl. archiefmateriaal).

BARNARD, M. (Ed.) Pocket glossary of printing, binding and paper terms. London: Blueprint, 1988. 174 pp. f 7.95.

BENOIT de Sainte-Maure. Roman de Troie. österreichische Nationalbibliothek, Wien, Cod. 2571. Inl. en cod. beschr. Dagmar Thoss. (Codices Illuminati Medii Aevi, 10). München: Edition Lengenfelder, 1988. 30 p., 30 kl. microfiches met elk 60 foto's. ISBN 3 8921 9010 0 DM 650.

Die BIBLIOTHEK des Würzburger Domstifts: 742-1803; Eine Ausstellung der Universitäts-Bibliothek Würzburg, 20 Oktober - 30 November 1988. Würzburg: Universitätsbibliothek, 1988. 171 p., 88 ills. 4 color pls. ISBN 0 0392 3959 109 DM 36.

BUCK, August (Ed.) Erasmus und Europa. Wiesbaden: Harrassowitz, 1988. (= Wolfenbütteler Abhandlungen zur Renaissanceforschung, 7) 189 pp. ISBN 3 4470 2839 4 DM 68.

CAHILL, T. Cyclotron analysis of the Gutenberg Bible completed. New York: New York Public Library, 1987. (= Pforzheimer lectures on printing and the book arts). \$ 3.

CATALOGUE général des manuscrits latins, tome VII (nrs 3776 à 3835): Homiliaires. Paris: Bibli-

othèque Nationale, 1988. xx-476 pp. ISBN 2 7177 1772 2. FF 500.

CERNY, Pavol Die Buchmalerei im Kloster Saint-Amand während des 12. Jahrhunderts. Diss. Universiteit van Amsterdam, 1988. 617 pp., bibl. index, géén afb., met samenvatting in het Nederlands.

CLEMENS, Theo De godsdienstigheid in de Nederlanden in de spiegel van de katholieke kerkboeken, 1680 - 1840. Twee delen. (Diss. KU Brabant). Tilburg: University Press, 1988. x + 262, xviii + 222 pp., 100 ill. ISBN 9 0361 9532 2. Fl. 97,50.

CMD-A 8: LACKNER, F. Katalog der datierten Handschriften in lateinischer Schrift in Österreich. VIII: Datierte Handschriften in niederösterreichischen Archiven und Bibliotheken bis zum Jahr 1600. Wien: Verlag der Ak.d.Wiss, 1988, 128 pp. & 12 pp. + 120 pl. DM 80.

CMD-GB 3: ROBINSON, P.R. Catalogue of dated and datable manuscripts c. 737 - 1600 in Cambridge libraries. Cambridge: University Press, 1988. 144 pp. + 416 pls. f 150.

DEUTSCHE Handschriften 1100 - 1400. Oxford: Kolloquium. herausgeg. von Volker Honemann und Nigel F. Palmer. Tübingen: Niemeyer Verlag, 1988. VIII, 622 p., 122 ills. ISBN 3 4841 0578 X DM 186 / \$ 114.

DEUTSCHE mittelalterliche Handschriften der Universitätsbibliothek Augsburg. Die Signaturgruppen Cod. I.3 und Cod. III.1 Bearb. von Karin Schneider (Die Handschriften der Universitätsbibliothek Augsburg, Zweite Reihe, Erster Band) Wiesbaden: Harrassowitz, 1988. 875 p., 16 pln (8 kln.), ISBN 3 4470 2772 X ca. DM 212.

DUTSCHKE, C.W. Guide to medieval and Renaissance manuscripts in the Huntingdon Library. San Marino: Huntingdon Library, 1989. 2 vols. ISBN 0 8732 8082 2 (set). \$ 95.

ENGELHART, H. Die Würzburger Buchmalerei in hohen Mittelalter. Untersuchungen zu einer Gruppe illuminierter Handschriften aus der Werkstatt der Würzburger Dominikanerbibel von 1246. Würzburg: Schöningh, 1987 2 vol. (Quellen und Forschungen zur Geschichte des Bistums und Hochstifts Würzburg, 34).

ESPOSITO, M. Latin learning in Mediaeval Ireland. Ed. by M. Lapidge. London: Variorum, 1988. ISBN 0 8607 8233 6. 336 pp. f 34. Reprint van dertien artikelen.

EX-LIBRIS. Livres rares et précieux des couvents de l'ancien diocèse de Liège, conservés à la bibliothèque du Grand Séminaire de Liège. Catalogue. Liège, 1988. 106 pp; enkele afbb. BF 100. Simpel uitgevoerde catalogus, waarin 350 boeken uit het oude bisdom Luik kort worden beschreven. Te bestellen bij de 'Société Générale' de Banque, Place Xavier Neujean 8, B-4000 Liège.

DE GROOT, A.J. en E.C.C. Coppens Manuscripta canonistica latina. Elenchus codicum necnon diplomatum juris canonici ante a. 1600 in bibliothecis et archivis neerlandicis. Nijmegen, 1989. (Rechtshistorische reeks van het Gerard Noodt Instituut, 14). Fl. 55,-, incl. BTW en porto.

HEINZER, Felix & Gerhard Stamm Die Handschriften von Lichtenthal (Die Handschriften der Badische Landesbibliothek in Karlsruhe, vol. XI). Wiesbaden: Harrassowitz, 1987 ISBN 3 4470 2691 X DM 190.

HILBERT, Günther Sammlungsgut in Sicherheit. Part 2: Lichtschutz, Klimatisierung. (Berliner Schriften zur Museumskunde, vol. 6). Berlin: Gebr. Mann Verlag, 1988. 240 p., 78 ills., pln. ISBN 3 7861 1445 28 DM 38.

HISTORIENBIBEL. Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg. Cod. 7 in scrinio. Inl. en beschr. Heimo Reinitzer. (Codici Illuminati Medii Aevi, 6) München: Edition Lengenfelder, 1988. 35 p., 9 kl. microfiches met 49 foto's. ISBN 3 8921 9006 2 DM 540.

- HOBSON, A. *Humanists and bookbinders*. Cambridge: UP, 1988. £ 95.
- HUNGER, H. *Schreiben und Lesen in Byzanz: die byzantinische Buchkultur*. München: C.H. Beck, 1989. ca 200 pp. ca DM 38.
- ING, Janet Johann Gutenberg and his Bible. New York: Typophiles, 1988. (Typophile chap book, 58). Historiografisch overzicht van de Gutenbergkwestie.
- LANDWEHR, John *Emblem and Fable Books printed in the Low Countries 1542-1813. A bibliography*. 3rd rev. and augmented ed. Utrecht: Hes Publishers, 1988. 444 p., ills.
- KÖNIG, Christoph *Verwaltung und Wissenschaftliche Erschließung von Nachlässen in Literaturarchiven: österreichische Richtlinien als Modell*. München: Saur Verlag, 1988. - 174 p., ills. ISBN 3 5981 0741 2 DM 78.
- KUIJPERS, J.T.C. & A.D. Renting (Eds.) *The Orange Nassau Library under William III. The Handwritten Catalogue of 1686. The Auction Catalogue of 1749*. 400 pp. Utrecht: Hes, (zomer) 1989. Fl. 159,-.
- McKITTERICK, Rosamond *The Carolingians and the written word*. Cambridge: UP, 1989. ISBN 0 5213 1565 4. (Paperback).
- MALERBÜCHER und Verwandtes / Gisela Schulz. (Bilderhefte des Museums für Kunst und Gewerbe Hamburg, vol. 21) Hamburg: Museum für Kunst, 1987. DM 35.
- DE MAREZ Oyens, F. *The study of incunabula and post-incunabula*. New York: New York Public Library, 1987 (Pforzheimer lectures on printing and the book arts). \$ 3.
- MIDDELEEUWSE handschriftenkunde in de Nederlanden 1988. Verslag van de Groningse Codicologendagen, 28-29 april 1988', uitgegeven door Jos.M.M. Hermans. (Nijmeegse Codicologische Cahiers, 10-12). Grave, Alfa, zomer 1989, ca. 350 p. z/w ills. ISBN 9 0704 0730 2 Fl. 50 (bij voorintekening; daarna Fl. 75,-).
- MITTELALTERLICHE Handschriften der Universitätsbibliothek Uppsala. Katalog über die C-Sammlung. Von M. Andersson-Schmitt & M. Hedlund. (Acta Bibliothecae R. Universitatis Upsaliensis, vol. XXVI:1)
-
- Cicero, *De Officiis*. Handschrift (midden 15de eeuw), Groningen UB, Hs. 158, fol. 1r, afkomstig uit het bezit van Wessel Gansfort (ca 1419-1489). Te zien in Groningen.
- Band 1 Handschriften CI-IV, 1-50. Tekst, XII+340 pp., ISBN 9 1554 2142 3. Band 1 Register, VII+ 162 pp. ISBN 9 1554 2150 4. Bevat m.n. een groot aantal typische gebruikshandschriften. DM 97.
- Het OUDE en het nieuwe boek, de oude en de nieuwe bibliotheek. Liber Amicorum H.D.L. Vervliet. ed. J. van Borm en L. Simons. DNB Kapellen: Pelckmans, 1988. p. z/w ilss.
- NEEDHAM, P. *Early printing in England: the history of the types*. New York: New York Public Library, 1987 (Pforzheimer lectures on printing and the book arts). \$ 3.
- PAISEY, David L. *Deutsche Buchdrucker, Buchhändler un Verleger 1701-1750. (Beiträge zum Buch- und Bibliothekswesen, Band 26)*. Wiesbaden: Harrassowitz, 1988. XII, 361 p., ISBN 3 4470 2825 4 DM 98.
- The PFORZHEIMER lectures on printing and the book arts: een serie lezingen jaarlijks georganiseerd in de New York Public Library; dit jaar (herdenking van de Franse Revolutie), gewijd aan 'Printing and Publishing in Eighteenth Century France'. Zie voor enkele oudere publikaties uit deze serie: DE MAREZ Oyens en NEEDHAM.
- POTKOWSKI, Edward *Le livre manuscrit - la société - la culture dans la Pologne du Bas Moyen Age (XIVe-XVe siècle)* (Dissertationes Universitatis Varsoviensis, 227) Warsawa: WUW, 1987, 122 p.
- PSALTERIUM Folchardi. Stiftsbibliothek St. Gallen, Cod. Sang 23. Inl. en beschrijv. van Christoph Eggenberger. (Codices Illuminati Medii Aevi, 11) München: Edition Lengenfelder, 1988. 30 p., 4 kl. microfiches met elk 98 foto's.
- RANDALL, Lillian M.C. *Medieval and Renaissance manuscripts in the Walters Art Gallery*. Vol. 1 France, 875-1420. Baltimore: Johns Hopkins U.P., Winter 1988-1989. 432 pp., 191 z/w + 8 kl.pln. ISBN 0 8018 2869 4 ca. \$ 79.50.
- ROSS, D.J.A. *Alexander historiatus: a guide to the medieval illustrated Alexander literature*. Frankfurt a/M: Athenäum, 1988, - 144 p. DM 54 (aangevuld t.o.v. eerste uitgave uit 1963).
- SANDERMANN, W. *Die Kulturgeschichte des papiers*. Berlin, Springer-Verlag, 1988, 215 p., 70 ills., 10 kl., 25 tab. ISBN 3 5401 8612 3 DM 32.
- SCHNEIDER, Wolfgang Christian Ruhm, Heilscheschen, Dialetik: Drie kognitieve Ordnungen in Geschichtsschreibung und Buchmalerei der Ottonenzeit. Hildesheim: Olms, 1988. (= Historische Texte und Studien, 9). 440 pp met 131 ill. ISBN 3 4870 7985 2. DM 78.
- SCHRAMM, Albert *Der Bilderschmuck der Frühdrucke*. vol. 1: Die Drücke von Albrecht Pfister in Hamburg. Stuttgart: Anton Hiersemann: 1988. IV, 7, 38 p. ills. (onveranderde herdruk, Leipzig 1922). ISBN 3 7772 8818 7 DM 68.
- STÖCKL, Thomas A. *Gutenberg war's nicht allein: Gutenberg, Faust und Schöffer als Erfinder der Buchdruckkunst*. Karlsruhe: Von Loepers Verlag, 1988. 86 p., 36 ills. ISBN 3 8865 2122 2.
- TERMINOLOGIE de la vie intellectuelle au Moyen Age. Actes du workshop organisé par le CIVICIMA. Turnhout: Brepols, 1988.
- THOSS, Dagmar *Das Epos des Burgunderreiches. Der Roman des Girart de Roussillon*. Graz, 1989, ca. 200 pp., meerdere afb. waaronder 32 in kleur. ISBN 3 201 01461 3 öS 680,-/DM 98,- Het betreft Cod. 2549 uit de ONB.
- TWO Anglo-Saxon Pontificals. ed. by H.M.J. Bunting. Henry Bradshaw Society CIV, 1989. ca. 224 p. c. £ 25 / \$ 45. Edities van het zg 'Egbert pontificale' (Parijs, B.N. lat. 10575) en het zg 'Sidney-Sussex pontificale' (Cambridge, Sidney Sussex College 100).
- VECCE, C. *Jacopo Sannazaro in Francia: scoperte di codici all'inizio del XVI secolo*. Padova: Antenore, 1988. vi + 198 pp. ill. (= Medioevo e umanesimo, 69).

VOGLER, Werner Kostbarkeiten aus dem Stiftsarchiv St. Gallen in Abbildungen und Texten. Verlagsgemeinschaft St. Gallen, 1987, 112 p., SFr 36.

WORMALD Francis English Kalendars before ad 1100 (reissue), Henry Bradshaw Society LXXII, 1989 (oktober); ca. 256 p.. ISBN 0 9501 0097 8 ca. £ 25 / \$ 45.

WINTEROLL, H.M. Summae innumeræ: die Buchanzeichen der Inkunabelzeit und der Wandel lateinischer Gebrauchstexte in frühen Buchdruck. Stuttgart: Heinz, 1987. 484 pp. (= Stuttgarter Arbeiten zur Germanistik, 193) DM 63.

WIJNBERGEN, C. van & H. Zapp Verzeichniss Kanonistischer Handschriften in den Niederlanden Würzburg: Echter, 1988. 448 p. (Forschungen zur Kirchenrechtswissenschaft, 3). ca. DM 64. Bevat helaas nogal wat onnauwkeurigheden.

ZERDON BAT YEHOUDA, M. Les papiers filigranés médiévaux: essai de méthodologie descriptive. Turnhout: Brepols, 1988. 272 pp., geïll. - Biblioglia, 7 -.

Alchemisten in hun werkplaats. In: *Dat nye schip van Narragoniën*, 1519. Te zien in Groningen en Zwolle.

CONFERENCEES

PRAGMATISCHE SCHRIFTLICHKEIT

Van 17 t/m 19 mei 1989 wordt aan de Westfälische Wilhelms-Universität te Munster een congres gehouden over 'Pragmatische Schriftlichkeit im Mittelalter. Erscheinungsformen und Entwicklungsstufen'. Voor nadere gegevens vervoeg je men zich bij Prof. dr Hagen Keller, Sonderforschungsbereich 231, Westfälische Wilhelms-Universität, Salzstrasse 41, D-4400 Münster.

BIBLIOMETRIE

In de Bibliothèque Nationale te Parijs zal op 24-25 mei 1989 een colloquium worden gehouden over 'L'un

et le multiple: La bibliométrie - sources, méthodes, objectifs'. Daarbij komen zaken aan bod als theorie en statistiek van genres en de problemen en methoden van schatting van middeleeuwse boekproduktie.

NOORDNEDERLANDSE BOEKVERLUCHTING

Te Utrecht zal van 10-13 december 1989 een internationaal congres gehouden worden over 'Medieval manuscript illumination in the Northern Netherlands' naar aanleiding van de grote overzichtsexpositie in Rijksmuseum Het Catharijneconvent te Utrecht. Voor nadere gegevens kan men zich wenden tot de secretaris van de congrescommissie, drs K. van der Horst, Conservator handschriften UB Utrecht, Wittevrouwenstraat 9-11, Postbus 16007, NL-3500 DA Utrecht.

V A R I A

WATERMERKEN-COLLECTIE GERARDY IN DEN HAAG

Sedert 1987 heeft de Papierhistorische afdeling van de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage de beschikking over de collectie van de papierhistoricus Theo Gerardy (1908-1986). Dankzij de Vereniging van Vrienden van de KB konden o.m. de ongeveer 12000 tekeningen van watermerken verworven worden.

PAPIERHISTORISCHE COLLECTIE LOEBER

De Stichting Papiergechiedenis Nederland heeft de collectie Loeber geschonken aan de gemeente Apeldoorn. Het betreft een verzameling boekwerken en publikaties met betrekking tot de papiergechiedenis en bovendien ca 10.000 foto's, 6500 technische tekeningen en 18.000 getekende copieën van watermerken. De collectie is ondergebracht in het gemeente-archief van Apeldoorn (Condorweg 5, tel. 055-415530) en wordt thans ontsloten. Coördinator is dhr E. Hoekwater).

REGISTER OP IPH-INFORMATION & JAHRBUCH

Sedert 1962 verschijnt regelmatig, in principe vier afleveringen per jaar, het tijdschrift van de Internationale vereniging van Papierhistorici (IPH). Vanaf 1980 is daar een reeks jaarboeken bijgekomen. Over de periode tot 1987 is nu een cumulatief register samengesteld door Lia Nadler. Op vele wijzen zijn de nummers ontsloten, bovendien - in lijn met de verenigingstraditie - in de drie grote moderne talen: Frans, Duits en Engels. Leden van de vereniging krijgen het deel automatisch toegezonden, anderen kunnen het bestellen bij de Secretaris van de IPH, Dr Ludwig Ritterpusch, Wehrdaer Strasse 135, D-3550 Marburg (voor SFr 45).

AFSCHEID VERVLIET

Eind 1988 heeft prof. Dr. H.D.L. Vervliet afscheid genomen als bibliothecaris van de Universitaire Instelling Antwerpen en als buitengewoon hoogleraar van de Universiteit van Amsterdam (Vakgroep Boek-, Bibliotheek- en Informatiewetenschap). Op 18 april 1989 (14.00 u.) zal hij zijn afscheidscollege geven in Amsterdam. Zijn inaugurele rede 'Gutenberg of Diderot?' hield Prof. Vervliet in 1977 (Deventer: Van Loghum Slaterus).

BIFOLIUM is een informatieblad over activiteiten rond handschriften en oude drukken. Het bevat zoveel mogelijk gegevens over tentoonstellingen, catalogi, conferenties, workshops, bijeenkomsten van codicologen en bibliografen. Bij beschikbare ruimte kan een kort verzoek om informatie worden opgenomen.

Bifolium verschijnt twee maal per jaar, in april en oktober.

Een abonnement kost momenteel tien gulden per vier nummers. Voor bibliotheken en instellingen met gecompliceerde administratieve eisen is tien gulden per jaargang verschuldigd. Na opgave van naam en adres bij de redactie ontvangt men een acceptgirokaart.

Redactie: Jos.M.M. Hermans (050-636114), G.C. Huisman (050-635064) en W.C.M. Wüstefeld (030-313835).